

zap doctors
בריא יותר לדעת

"בזכות סבתי הפכתי לכירורגית שד"

טור אישי מרגש: סבתא של ד"ר סמדר פקר ניר הלכה לעולמה לאחר מאבק ממושך בסרטן השד, כאשר סמדר היתה נערה. השנים חלפו - וסמדר הפכה לכירורגית שד

מאת: ד"ר סמדר פקר ניר 19/10/15

בערך פעם בשבוע אני חושבת מה היה קורה, לו סבתי האהובה, סטלה, היתה חולה בימינו בסרטן השד; ואיך, סביר להניח, היתה מאריכה ימים, על אף המחלה - וצוחקת אתנו כל הדרך עד 120.

סבתא, גיבורה שכמותה, נשאה את עול חייה בגאון: היא נולדה למשפחה מבוססת בעיר לאריסה ביוון. בת בכורה ונכדתו של רב העיר. בגיל צעיר, נפטרה אחיה מדלקת ריאות זמן קצר אחריו, נפטרה אביה משברון לב. הבנות והאם חזרו למשפחת האם. עם פרוץ מלחמת העולם, נשלחו אמא שלה ואחותה הקטנה למחנה מעבר - והיא לא ראתה אותם מאז. בשנת 1945, בהיותה בת 21, עלתה בגפה לארץ בעליית הנוער. היא נישאה ובהמשך הפכה לאמא לשלושה ילדים.

בסרטן השד חלתה בגיל 49, בקיץ 1973, מעט לפני מלחמת יום הכיפורים. המודעות למחלה היתה אז נמוכה - ומחלתה התגלתה בשלב מתקדם. לאחר ניתוח קשה לכריתת שד, טופלה בכימותרפיה ובהקרנות - והחלימה. נוכח הכאב והכעס הרב, על המידע הדל והתמיכה האפסית שקיבלה, החליטה לתמוך - בהתנדבות - בנשים שחלו בסרטן השד ולהיות להם אוזן קשבת. בשונה מהיום, בתוך המשפחה, הכל היה תחת מעטה כבד של חשאיות ושתיקה. משך זמן קצוב, לצערי, העדות היחידה למחלתה של סבתי הכריזמטית והנמרצת, עם הצחוק משובב הלב והאוכל הכי טעים, היתה החזיה עם ה"פרוטזה".

בגיל 10, חמושה במשקפיים, עם ברזלים על השיניים ואהבה אחת עיקרית - לרפואה - הייתי נוסעת עם אבא לבית החולים שיבא, פעם בשבועיים, "למתוח" את הברזלים שעל ה"גשר". באחד מביקורי המתיחות של הגשר, פגשנו את סבתי, שהיתה אז בת 62, חיוורת וחלשה, מחייכת אלי במאמץ רב, במהלך הטיפול הכימותרפי שקיבלה לטיפול בסרטן השד, שתקף אותה שוב.

היא נפטרה בגיל 64. הייתי ילדה גדולה בת 12, ולא הספקתי להיפרד ממנה. יום מותה זכור לי בבירור: סבתי המלאה והמחויכת, בגוף מצומק, עטוף בבד תכריכים - היא אחת התמונות הקשות בחיי.

מגיל 3 ידעתי שאהיה רופאה. בגיל 10 הלכתי לנוער שוחר מדע בסורוקה. בגיל 16 הייתי מתנדבת במד"א. חובשת נלהבת בצבא, קצינת רפואה ומנהלת מרפאה. ואז, כמובן, לימודי רפואה.

בהתמחות בכירורגיה כללית, היה לי מנטור אהוב, ד"ר פרי, כירורג שד, בעל ידע פנומנלי ברפואת שד, אשר שכנע אותי להתמחות בתחום - ולהציל חיים של נשים. פרי, איש קשוח ומלא ביטחון, היה נוהג לאחוז בידן, בחיך מאיר עיניים, רגע לפני ההרדמה בחדר הניתוח.

גם לידתו של בני הבכור תרמה לבחירה שלי: הייתי אמא "טרייה", שטופת הורמונים ומיניקה והתאהבתי ביתר שאת בתחום המדהים הזה, המתחדש כל העת, תחום שהעניק לי את הזכות המוחשית להציל חיים ונפשות. בחרתי לאחוז בידיים של נשים ובני משפחתי, מרגע

החשד, דרך הגילוי, הטיפול וההתמודדות עם "הנורא מכל". להחזיק את ידן לפני הניתוח, להפיג פחדים (לא פרופורציונליים, במקרים רבים), להוציא מגופן את הגידול, להסביר, להרגיע ולהראות את "התמונה הגדולה". כל אחת מהן, כבר לא מעט נשים, נצורה בלבי.

העיסוק בתחום "מרגיש לי" כמו סגירת מעגל. סבתא סטלה (ונשים בכלל) העניקו ומעניקות חיים - בכל אשר יעשו. ייתכן כי ילדיי היו נהנים, כמוני, מסבתא רבתא שלהם, לו היתה מודעות בעבר לכך שגילוי מוקדם ותוכניות תומכות מצילים חיים.

גם אני בסיכון של לפחות 1 ל-7.5 לחלות, אבל בימינו סיכויי ההחלמה גדולים. החוקים למלחמה בסרטן השד פשוטים וקלים: מעקב קבוע וממוגרפיה שגרתית. אמנם לא ניתן למנוע את המחלה, אך בהחלט אפשר וצריך לזהותה מוקדם ככל האפשר.

ד"ר סמדר פקר ניר היא כירורגית שד מהמרכז לרפואת נשים מתקדמת "איה מדיקל".